

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ А.С. МАКАРЕНКА

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

Географія

другого рівня вищої освіти

за спеціальністю 106 Географія

галузі знань 10 Природничі науки

Затверджено Вченою радою Сумського
державного педагогічного університету
імені А. С. Макаренка
Голова Вченої ради
Ректор Ю. О. Лянной
(протокол № 10 від 27 квітня 2020 р.)

м. Суми
2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми Географія
підготовки магістра
за спеціальністю 106 Географія
галузі знань 10 Природничі науки

Освітньо-професійна програма розглянута на засіданні кафедри загальної та регіональної географії

Протокол № 10 від «13» квітня 2020 р.

Завідувач кафедри _____ (Корнус О. Г.)

«13» квітня 2020 р.

Ухвалено науково-методичною комісією природничо-географічного факультету

Протокол № 6 від «15» квітня 2020 р.

Голова науково-методичної комісії
природничо-географічного факультету _____ (Міронєць Л. П.)

Перший проректор _____ (Пшенична Л. В.)

Керівник центру забезпечення якості вищої освіти _____ (Ячменик М. М.)

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма Географія підготовки здобувачів вищої освіти на другому (магістерському) рівні за спеціальністю 106 Географія галузі знань 10 Природничі науки розроблена та внесена кафедрою загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка. Програма буде впроваджуватися до розробки стандарту вищої освіти за відповідним рівнем вищої освіти з названої спеціальності.

Освітньо-професійна програма враховує вимоги Закону України «Про вищу освіту», Національної рамки кваліфікацій, затвердженої постановою кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341.

Розробники:

Корнус Олеся Григорівна	завідувач кафедри загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат географічних наук, доцент.
Сюткін Сергій Іванович	доцент кафедри загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат географічних наук, доцент,.
Корнус Анатолій Олександрович	доцент кафедри загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат географічних наук, доцент.
Нешатаєв Борис Миколайович	професор кафедри загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, доктор географічних наук, професор.
Данильченко Олена Сергіївна	старший викладач кафедри загальної та регіональної географії Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка, кандидат географічних наук.
Пономарьов Олександр Миколайович	начальник Сумського обласного центру з гідрометеорології.
Маньковська Анна Володимирівна	завідуюча туристсько-краєзнавчим відділом Комунальний заклад Сумської обласної ради – обласний центр позашкільної освіти та роботи з талановитою молоддю.

Рецензенти освітньо-професійної програми Географія:

Підгрушний Григорій Петрович	доктор географічних наук, професор, завідувач відділу суспільно-географічних досліджень Інституту географії НАН України.
Тупик Сергій Володимирович	директор КЗ СОР «Державний історико-культурний заповідник у м. Путивль».
Буц Юрій Васильович	доктор технічних наук, доцент, завідувач кафедри природоохоронних технологій, екології та безпеки життєдіяльності Харківського національного економічного університету імені Семена Кузнеця.
Панченко Сергій Михайлович	доктор біологічних наук, доцент, начальник науково-дослідного відділу Гетьманського національного природного парку.
Тесленко Тамара Іванівна	директор туристичної фірми «Росинка».
Пак Степан Якович	заступник Сумського міського голови, керуючий справами виконавчого комітету, магістр державного управління.

1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності 106 Географія

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка Природничо-географічний факультет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Другий (магістерський) рівень вищої освіти. Магістр географії. Географ.
Офіційна назва освітньо-професійної програми	Освітньо-професійна програма Географія Другого рівня вищої освіти галузі знань 10 Природничі науки 106 Географія
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Тип диплому – одинарний. Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ECTS, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію Серія УД № 19007624, рішення Акредитаційної комісії від 27 грудня 2018 р. протокол № 133 (наказ МОН України від 08.01.2019 № 13).
Цикл/рівень	НРК України – 8 рівень, FQ-EHEA – другий цикл, EQF-LLL – 8 рівень
Передумови	Наявність освітнього ступеня бакалавра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста. Умови вступу визначаються «Правилами прийому до Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка затвердженими Вченою радою університету.
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньо-професійної програми	5 років, до 1 липня 2024 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	www.sspu.sumy.ua
2 – Мета освітньо-професійної програми	
Забезпечення фундаментальної теоретичної та практичної підготовки висококваліфікованих кадрів, які набувають глибоких міцних знань для виконання професійних завдань та обов'язків науково-дослідницького й інноваційного характеру у галузі географії. Навчання за програмою передбачає підготовку фахівців в галузі географії із широким доступом до працевлаштування.	
3 - Характеристика освітньо-професійної програми	
Предметна область	10 Природничі науки 106 Географія Об'єкт(и) вивчення та (або) діяльності: основні геосфери Землі – педосфера, літосфера, гідросфера, атмосфера; рельєф, сучасні рельєфотвірні процеси, палеогеографічні реконструкції; соціально-економічні системи; природокористування; природоохоронні території; природні та антропогенно-змінені ґрунти; науково-дослідницька діяльність в області геофізичних, геоморфологічних, економіко-географічних, ґрунтово-екологічних досліджень; геоінформаційного аналізу, екологічної оцінки ландшафтних систем; викладацька діяльність. Загальна кількість кредитів підготовки фахівців становить 90

	<p>кредитів ECTS. Блок обов'язкових навчальних дисциплін становить 46 кредитів ECTS (51,1 %), з них дисципліни циклу загальної підготовки становлять 9 кредитів ECTS (10 %), циклу професійної підготовки – 37 кредитів ECTS (41,1 %). На практичну підготовку відводиться 9 кредитів ECTS (10 %). Підсумкова атестація включає 12 кредитів (13,3 %). Блок вибірових навчальних дисциплін становить 23 кредити ECTS (25,6 %).</p>
<p>Орієнтація освітньо-професійної програми</p>	<p>Освітньо-професійна, дослідницько-прикладна. Забезпечує оволодіння комплексом загальних та фахових компетентностей, необхідних професіоналу-досліднику, які розширюють науковий світогляд і здібності до проведення методологічного аналізу й критичного розуміння досягнень сучасної географії, дозволяють створювати власну концепцію у науково-дослідницькій діяльності.</p> <p>Освітньо-професійна підготовка магістра має прикладний характер; структура програми передбачає динамічне, інтегративне та інтерактивне навчання.</p> <p>Дослідницька частина програми є науково орієнтованою, спрямованою на вдосконалення існуючих та створення нових науково-методичних підходів, концепцій, методів тощо, що матимуть практичне застосування в професійній діяльності.</p> <p>Програма пропонує комплексний підхід до здійснення діяльності в географії та реалізує це через навчання та практичну підготовку.</p> <p>Навчальні дисципліни, включені в програму орієнтовані на актуальні напрями, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра здобувача.</p>
<p>Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації</p>	<p>Повна вища освіта в галузі знань «Природничі науки» із спеціальності «Географія». Високопрофесійна теоретична та практична підготовка з фундаментальних фахових знань для виконання професійних завдань та обов'язків науково-дослідницького й інноваційного характеру в галузі географії.</p> <p>Програма дозволяє всебічно вивчити специфіку сучасної географічної науки, робити акцент на здобутті навичок та знань у сфері географічної науки, що передбачає визначену зайнятість, можливість подальшої освіти та кар'єрного зростання.</p> <p>Ключові слова: <i>географія, геосистема, географічна оболонка, територія, регіон, фізична географія, суспільна географія.</i></p>
<p>Особливості програми</p>	<p>Програма базується на сучасних наукових знаннях про цілі і цінності географічної науки, концентрується на здобутті та розвитку компетенцій, до складу яких входять здатність до системного географічного мислення, вміння проводити комплексні географічні дослідження природничо- та суспільно-географічних систем, оцінювати вплив географічних властивостей регіону на характер природокористування, аналізувати різні аспекти територіальної організації суспільства, визначати та прогнозувати зміни природного середовища під впливом господарської діяльності, здійснювати моделювання та прогнозування територіального розвитку природи та суспільства. Фахівці готуються для організаційно-управлінської, науково-методичної, проектної та інноваційної діяльності.</p>

4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Випускників програми призначено для науково-методичної й організаційно-керівницької діяльності підприємств (установ) різних форм власності, що здійснюють географічні дослідження, у системі освіти України відповідно до отриманої спеціальності на посадах, передбачених чинним Класифікатором професій ДК 003:2010:</p> <p>2442.1. Науковий співробітник (географія). 2442.2 Географ</p> <ul style="list-style-type: none"> - 2442.2 Географ (фізична географія) - 2442.2 Географ-економіст - 442.2 Географ (політична географія) <p>2442.2 Фахівець з розміщення продуктивних сил та регіональної економіки 3439 Організатор природокористування</p>
Подальше навчання	<p>Можливість навчання за програми: 9 рівня НРК, третього циклу FQ-ЕНЕА та 9 рівня EQF-LLL, доступ до спеціалізованих досліджень у географічній науці.</p> <p>Набуття часткових кваліфікацій за іншими спеціальностями у системі післядипломної освіти.</p>
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Викладання є студентоцентрованим, проблемно-орієнтованим, скерованим на особистісний саморозвиток студентів, закладаються основи для безперервного продовження освіти протягом усього життя.</p> <p>Навчання складається з комбінації лекцій, практичних та лабораторних занять, виконанні проектів, підготовці творчих звітів, магістерської кваліфікаційної роботи. Лекційні заняття мають інтерактивний науково-пізнавальний характер. Практичні та лабораторні заняття проводяться в малих групах, у формі ситуаційних завдань, ділових ігор, обов'язковою є підготовка презентацій з використанням сучасних професійних програмних засобів, формуються навички групової роботи.</p> <p>Методи навчання: абстрактно-дедуктивний, конкретно-індуктивний, проблемно-пошуковий, дослідницький, частково-пошуковий, інтерактивні (тренінги, презентації, дистанційні освітні технології), практичні методи навчання (вправи, лабораторні, практичні, графічні та дослідні роботи).</p> <p>Під час останнього року значна частина часу дається на написання кваліфікаційної роботи, яка також презентується та обговорюється за участі викладачів та одногрупників.</p>
Оцінювання	<p>Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за системою ECTS (A, B, C, D, E, F, FX) та національною шкалою оцінювання (відмінно, добре, задовільно, незадовільно).</p> <p>Накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньо-професійної програми: поточний контроль, поетапний, підсумковий контроль; усні та письмові екзамени, практика, презентації, проектна робота, підсумкова атестація тощо.</p> <p>Оцінювання здобувачів вищої освіти є послідовним, прозорим та проводиться відповідно до встановлених процедур.</p> <p>Поточний контроль: усне та письмове опитування, оцінка роботи в групах, тестування, презентації: усні в PowerPoint та письмові.</p>

	<p>Підсумковий контроль: іспити та заліки з урахуванням накопичених балів поточного контролю.</p> <p>Підсумкова атестація: підготовка та публічний захист кваліфікаційної (магістерської) роботи.</p>
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність розширювати, поглиблювати та удосконалювати рівень знань й умінь в галузі природничих і суспільно-географічних наук та географічної освіти і професійної діяльності шляхом проведення досліджень та здійснення інновацій, використовуючи сучасні технології та інноваційні засоби навчання; вирішувати складні професійні та життєві проблеми.</p>
Загальні компетентності (ЗК)	<p>Здатність навчатися протягом усього життя в контексті неперервної фахової підготовки і соціального життя, вдосконалювати й розвивати свій інтелектуальний і загальнокультурний рівень з високим рівнем самостійності (ЗК-1);</p> <p>Здатність критично осмислювати основні світоглядні теорії і принципи у навчанні та професійній діяльності (ЗК-2);</p> <p>Здатність сумлінно виконувати професійні обов'язки, дотримуватися принципів етики науковця (ЗК-3);</p> <p>Здатність вільно користуватися рідною й іноземними мовами як засобом ділового, наукового спілкування (ЗК-4);</p> <p>Здатність здійснювати аналіз, синтез, оцінювання ситуацію та/або завдання з метою виявляти шляхи для їх розв'язування та випрацьовувати відповідні рішення (ЗК-5);</p> <p>Здатність ухвалювати оптимальні управлінські рішення; сприймати, аналізувати й реалізовувати управлінські інновації в професійній діяльності (ЗК-6);</p> <p>Здатність усвідомлювати соціальну значущість своєї майбутньої професії, бути нетерпимим до корупційної поведінки, поважно ставиться до права й закону, володіти достатнім рівнем професійної правосвідомості (ЗК-7);</p> <p>Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію, мати навички роботи в команді, цінувати та толерантно сприймати різноманітність думок та мультикультурність (ЗК-8).</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>Здатність використовувати фундаментальні основи різних парадигм природничої та суспільної географії, основних географічних теорій та законів, історії розвитку географічних досліджень та ідей, для з'ясування географічних особливостей природи Землі, розміщення населення і господарства (ФК-1).</p> <p>Здатність формулювати, аналізувати та синтезувати рішення наукових проблем на абстрактному рівні шляхом декомпозиції їх на складові із застосування географічних знань, готовність постійно оновлювати та накопичувати власні знання з природничої та суспільної географії (ФК-2).</p> <p>Здатність будувати відповідні моделі природних та суспільних географічних явищ, досліджувати їх для отримання нових висновків та поглиблення розуміння природи (ФК-3).</p> <p>Здатність працювати з різними типами географічних даних (текстовими, картографічними, графічними, числовими тощо), впроваджувати та використовувати комп'ютерні програми для роботи з ними (ФК-4).</p> <p>Здатність комунікувати з колегами у галузі географії щодо наукових досягнень як на загальному рівні, так і на рівні спеціалістів, здатність робити усні та письмові звіти, обговорювати наукові теми рідною та</p>

	<p>англійською мовою (ФК-5).</p> <p>Здатність використовувати теоретичні знання і практичні навички системного аналізу, географічного моделювання та прогнозування географічних об'єктів і процесів (ФК-6).</p> <p>Здатність вирішувати наукові задачі у галузі географії, вибирати належні напрями і методи для їх розв'язку, беручи до уваги наявні ресурси (ФК-7).</p> <p>Здатність сприймати новоздобуті знання з природничої та суспільної географії й інтегрувати їх із уже наявними. Здатність зорієнтуватися в певній вузькій області географії, яка лежить поза межами вибраної спеціальності (ФК-8).</p> <p>Володіння основами дослідницької діяльності, уміння застосовувати загальнонаукові та спеціальні методи досліджень, дослідницькі навички (ФК-9).</p> <p>Здатність ефективно використовувати на практиці різні теорії в області комунікації та управлінні наукою та в області ділового адміністрування, аналізувати та формулювати висновки для різних типів складних управлінських задач у наукових установах (ФК-10).</p> <p>Здатність враховувати специфіку професійної діяльності при створенні і використанні географічних, картографічних творів загального та спеціального змісту: навчальних, тематичних тощо (ФК-11).</p> <p>Здатність використовувати професійні знання з фізичної, економічної та суспільної географії у процесі комплексного вивчення територій та застосовувати їх у життєвих ситуаціях (ФК-12).</p> <p>Здатність до розуміння теорії сталого й збалансованого розвитку природно-ресурсних і природно-господарських комплексів і систем, наукових засад еколого-економічної оцінки, визначення розмірів плати за використання природних ресурсів (ФК-13).</p>
7 – Програмні результати навчання	
Знання:	<p>Знати сутність основних категорій філософії науки та географії, сучасні досягнення в їх предметній області та розуміти важливість майбутньої професійної діяльності у контексті загальноісторичного процесу (ПРЗ-1).</p> <p>Володіти основами іноземних мов на рівні, необхідному для роботи з науковою та навчально-методичною літературою зі спеціальності, використовувати іноземну мову, мати практичні навички ділового професійного спілкування. Демонструвати вміння укладати ділові документи іноземною мовою. Використовувати навички наукової діяльності в міжнародному контексті (ПРЗ-2).</p> <p>Володіти знаннями природничо-географічних наук: об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження тощо (ПРЗ-3).</p> <p>Знати та уміти застосовувати засоби сучасних інформаційних технологій, мультимедійні системи та веб-технології для вирішення задач проектування і моделювання геосистем та аналізу стратегії регіонального розвитку територій (ПРЗ-4).</p> <p>Володіти базовими знаннями суспільно-географічних наук: об'єктно-предметна область, поняттєво-термінологічний апарат, теорії і концепції, закони і закономірності, методи дослідження тощо (ПРЗ-5).</p> <p>Інтерпретувати теоретичні і фактологічні знання про територіальні аспекти політичної сфери суспільного життя (ПРЗ-6).</p>

	<p>Знати методи географічного моделювання і прогнозування у геосистемах різних ієрархічних рівнів (ПРЗ-7).</p> <p>Знати та розуміти географічні основи раціонального природокористування та охорони природи (ПРЗ-8).</p> <p>Знати основні закономірності існування та розвитку геосфер, їх динаміки, компонентів, історії розвитку (ПРЗ-9).</p> <p>Визначати зміст базових понять з теорії географії, у т.ч. рекреаційної, організації господарської діяльності, а також світоглядних та суміжних наук (ПРЗ-10).</p> <p>Демонструвати знання про туристсько-рекреаційні системи світу, сучасні підходи до туристичного районування світу, особливості туристсько-рекреаційної діяльності та перспективи розвитку рекреації та туризму в різних країнах світу (ПРЗ-11).</p> <p>Знати загальні закономірності і тенденції наукового пізнання, як особливої діяльності по творенню нових знань (ПРЗ-12).</p>
Уміння:	<p>Володіти основами професійної культури, використовувати наукову географічну літературу українською мовою та іноземною мовою, вміти створювати та редагувати тексти професійного змісту (ПРУ-1).</p> <p>Використовувати сучасні знання географічних наук для отримання нових наукових результатів у галузі географії (ПРУ-2).</p> <p>Уміти аналізувати сучасний стан та напрями регіонального розвитку економіки, територіальної та галузевої структури господарського комплексу при раціональному використанні всіх видів ресурсів (ПРУ-3).</p> <p>Визначати вплив політичних чинників на стан довкілля, розвиток і розміщення економічних та інших об'єктів. Прогнозувати електоральну поведінку населення. Досліджувати проблеми, що виникають під час боротьби за контроль над геопростором (ПРУ-4).</p> <p>Вміти застосувати навички дослідницької діяльності у вивченні природних і суспільних географічних об'єктів і явищ, у вирішенні важливих професійних проблем (ПРУ-5).</p> <p>Формулювати нові гіпотези та наукові задачі в області географії, застосовувати сучасні наукові методи та цифрові технології дослідження (ПРУ-6).</p> <p>Оцінювати та прогнозувати вплив забруднень на природні ресурси, планувати природоохоронні заходи та аналізувати різноманітні шляхи раціоналізації природокористування (ПРУ-7).</p> <p>Вміти досліджувати просторову організацію окремих регіонів, еволюцію і функціонування регіональних геосистем різного ієрархічного рівня (ПРУ-8).</p> <p>Користуватися комп'ютерними та географічними інформаційними системами, використовуючи цифрові дані, алгоритми, карти (ПРУ-9).</p> <p>Вміти розкривати особливості та давати оцінку туристсько-рекреаційних ресурсів субрегіонів світу та окремих країн, пояснювати регіональні особливості розвитку світового туризму та оцінювати перспективи подальшого використання туристсько-рекреаційних ресурсів та розвитку туризму в країнах світу (ПРУ-10).</p> <p>Вміти використовувати теоретичні узагальнення та методологічні принципи для встановлення теоретичної достовірності нових географічних теорій, концепцій, доктрин, гіпотез, методів та їхньої науково-практичної перспективності (ПРУ-11).</p>
Комунікація	<p>ПРК 1. Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття.</p> <p>ПРК 2. Проявляти професійну толерантність до виявлення</p>

	альтернативних принципів.
Автономія і відповідальність	ПРА 1. Уміти вчитися упродовж життя і вдосконалювати здобуті під час навчання компетентності з високим рівнем автономності. ПРА 2. Уміти діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості.
8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Усі викладачі є штатними викладачами СумДПУ імені А.С.Макаренка, мають науковий ступінь та/або вчене звання, що відповідає основному профілю дисципліни, що викладається, а також виявляють професійну активність у галузі, що підтверджується статтями, монографіями, навчально-методичними матеріалами.. Гарант програми – Нешатаєв Б.М., д. геогр. н., професор. Усі викладачі раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації.
Матеріально-технічне забезпечення	Забезпеченість навчальними приміщеннями, комп'ютерними робочими місцями, мультимедійним обладнанням відповідає потребі. Обладнання та устаткування, необхідне для польових і камеральних досліджень географічних об'єктів і систем, технічні засоби навчання для формування предметних компетентностей з географії у процесі навчання здобувача. На факультеті є комп'ютерна мережа і точки безпроводового доступу до мережі Інтернет. Користування Інтернет-мережею безлімітне. Наявність матеріально-технічної бази, що забезпечує проведення всіх видів лабораторної, практичної, дисциплінарної та міждисциплінарної підготовки та науково-дослідної роботи студентів. Приміщення для проведення навчальних занять відповідають санітарним нормам та вимогам правил пожежної безпеки. Наявність іншої інфраструктури відповідно до вимог ліцензійних умов.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Офіційний веб-сайт www.sspu.edu.ua містить інформацію про освітньо-професійні програми, навчальну, наукову і виховну діяльність, структурні підрозділи, правила прийому, контакти. Наявність навчально-методичного забезпечення, що включає: освітньо-професійну програму, силабуси навчальних дисциплін, робочі програми усіх навчальних дисциплін; програми практик; дидактичні матеріали для практичних та лабораторних занять, самостійної роботи студентів з дисциплін; методичні рекомендації з практик, методичні рекомендації для написання курсових робіт. Для підготовки до навчальних занять є навчальні посібники, методичні вказівки для практичних та самостійних робіт, підручники, монографії, збірники наукових праць. Інформаційне забезпечення: наявність навчальної, наукової, науково-методичної літератури, фахових періодичних видань у бібліотеці (у тому числі в електронному вигляді), доступу до баз даних, періодичних наукових видань англійською мовою. Інформаційне забезпечення представлене спеціалізованими комп'ютерними лабораторіями.
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Можлива, індивідуальна, за бажанням студента. Підготовка бакалаврів за кредитно-трансферною системою. Обсяг одного кредиту 30 годин.
Міжнародна кредитна мобільність	Можлива, індивідуальна, за бажанням студента, у т.ч. участь у державних, міжнародних наукових і освітньо-професійних програмах

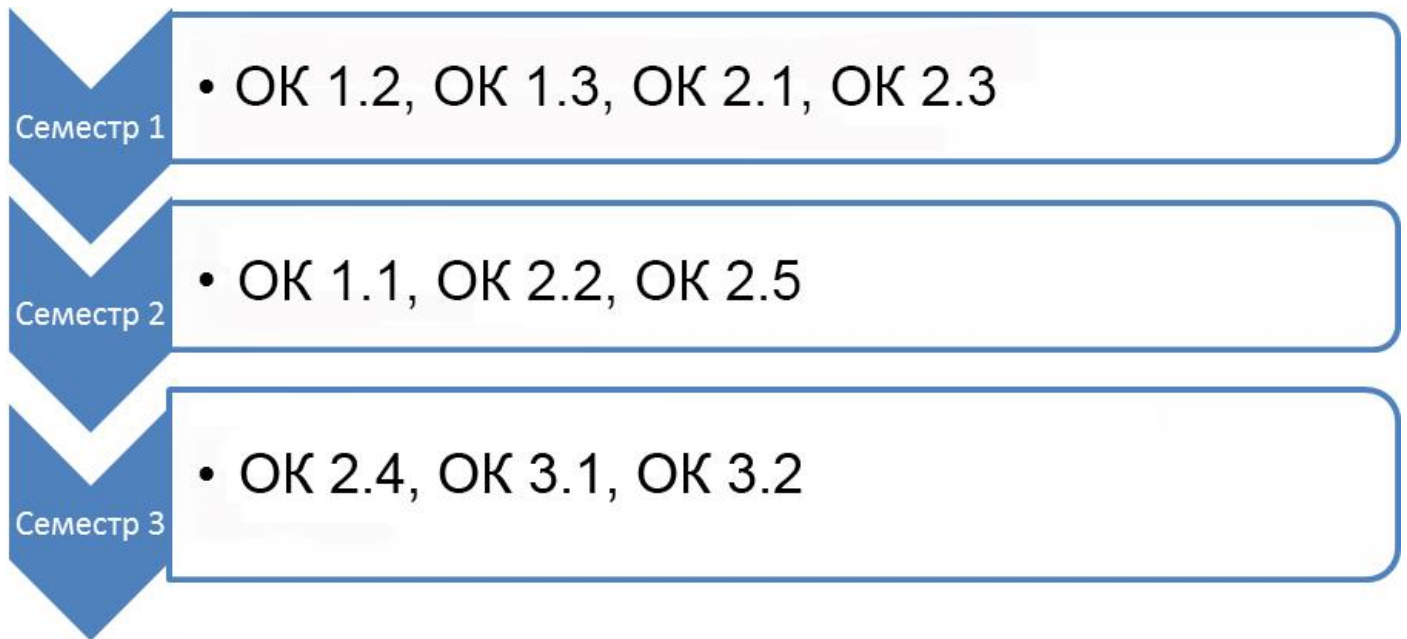
	(TEMPUS, ERASMUS MUNDUS, UGRAD, Fullbright та інші). Співробітництво з Німецькою службою академічних обмінів (ДААД), фондом ім. Роберта Боша (Німеччина), Французьким культурним центром (Франція) та агенцією “Destination East” (Австрія). Індивідуальна академічна мобільність можлива за рахунок участі у програмах проекту Еразмус + .
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Громадяни інших держав приймаються на навчання за спеціальністю 106 Географія на підставі міжнародних договорів на умовах, визначених цими договорами, а також договорів, укладених навчальним закладом із зарубіжними навчальними закладами, організаціями, або індивідуальних договорів, контрактів.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОПП

Код н/д	Компоненти освітньо-професійної програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов’язкові компоненти ОПП			
ОК 1.1.	Філософія науки	3	залік
ОК 1.2.	Іноземна мова за професійним спрямуванням	3	залік
ОК 1.3.	Цифрові технології в галузі	3	залік
ОК 2.1.	Сучасні проблеми фізичної географії та ландшафтознавства	7	екзамен
ОК 2.2.	Політична географія з основами геополітики	9	екзамен
ОК 2.3.	Географічні основи регіоназнавства	7,5	екзамен
ОК 2.4.	Туристсько-рекреаційні системи світу	6	залік
ОК 2.5.	Раціональне природокористування	8	екзамен
Загальний обсяг обов’язкових компонент:		46	
Вибіркові компоненти ОПП			
ВБ2.1.	Дисципліна 1	5	залік
ВБ2.2.	Дисципліна 2	5	залік
ВБ2.3.	Дисципліна 3	5	залік
ВБ2.4.	Дисципліна 4	5	залік
ВБ2.5.	Дисципліна 5	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		23	
Практична підготовка			
ОК 3.1.	Виробнича (науково-дослідна)	9	залік
Загальний обсяг практичної підготовки:		9	
Підсумкова атестація			
ОК 4.1.	Підготовка магістерської роботи	10	залік
ОК 4.2.	Захист кваліфікаційної роботи	1,5	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ		90	

2.2. Структурно-логічна схема ОПП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація здобувачів вищої освіти освітньо-професійної програми Географія спеціальності 106 Географія проводиться у формі захисту кваліфікаційної (магістерської) роботи та завершується видачею документів встановленого зразка про присудження їм освітнього ступеня магістра із присвоєнням кваліфікації: Магістр географії. Географ.

Магістерська робота є завершеним науковим дослідженням, вона повинна мати внутрішню єдність та свідчити про підготовленість здобувача до виконання професійних обов'язків з використанням набутих інтегрованих знань, умінь і практичних навичок. Обсяг та структура роботи встановлюється закладом вищої освіти. Робота перевіряється на наявність академічного плагіату згідно з процедурою, визначеною системою забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти.

Атестація здійснюється відкрито і публічно перед Екзаменаційною комісією, яка затверджена наказом ректора СумДПУ імені А. С. Макаренка. Доповідь здобувача для переконливості та підтвердження висновків та пропозицій має обов'язково супроводжуватися презентацією із використанням мультимедійної техніки.

**4. Матриця відповідності програмних компетентностей
компонентам освітньо-професійної програми**

	OK1.1	OK1.2	OK1.3	OK2.1	OK2.2	OK2.3	OK2.4	OK2.5	OK3.1	OK4.1	OK4.2
ЗК1			+		+		+			+	
ЗК2	+			+		+		+			
ЗК3									+		
ЗК4		+								+	+
ЗК5				+	+		+	+			
ЗК6									+		
ЗК7	+								+		
ЗК8		+									+
ФК1				+		+			+	+	
ФК2	+			+	+		+	+			
ФК3					+					+	
ФК4			+			+				+	
ФК5		+							+		+
ФК6						+		+		+	
ФК7				+					+	+	
ФК8	+						+				+
ФК9			+						+	+	
ФК10	+								+		
ФК11				+		+					
ФК12					+		+				
ФК13					+			+			

**5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН)
відповідними компонентами освітньо-професійної програми**

	ОК1.1	ОК1.2	ОК1.3	ОК2.1	ОК2.2	ОК2.3	ОК2.4	ОК2.5	ОК3.1	ОК4.1	ОК4.2
ПР31	+							+			
ПР32		+									+
ПР33				+				+			
ПР34			+						+	+	
ПР35					+	+					
ПР36					+	+					
ПР37									+	+	
ПР38								+			
ПР39				+				+			
ПР310					+		+				
ПР311							+				
ПР312	+			+					+		+
ПРУ1		+							+		+
ПРУ2				+					+		
ПРУ3						+	+	+			
ПРУ4					+	+					
ПРУ5	+								+	+	
ПРУ6			+						+		+
ПРУ7								+	+		
ПРУ8					+	+					
ПРУ9			+							+	
ПРУ10						+	+				
ПРУ11	+			+							
ПРК1.		+					+		+	+	+
ПРК2.	+				+			+	+	+	
ПРА1.		+		+			+				
ПРА2.					+	+				+	+